

DECYZJA KOMISJI

z dnia 16 maja 2006 r.

w sprawie pomocy państwa nr C 26/2004 (ex NN 38/2004) przyznanej przez Republikę Federalną Niemiec na rzecz przedsiębiorstwa Schneider Technologies AG

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 1857)

(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2007/56/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag ⁽¹⁾ zgodnie z przytoczonymi artykułami i uwzględniając te uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) W dniu 24 marca 2003 r. Komisja otrzymała skargę dotyczącą rzekomego przyznania kilku środków pomocy państwa na rzecz przedsiębiorstwa Schneider Technologies AG („Schneider AG”). Wnosząca skargę spółka Gebrüder Schneider GmbH & Co. KG jest należącą do dwóch braci Schneiderów spółką holdingową, która posiadała udziały w przedsiębiorstwie Schneider AG.
- (2) W dniu 14 lipca 2004 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w odniesieniu do trzech pożyczek udzielonych przez Bayerische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung („LfA”) oraz dwóch pożyczek udzielonych przez Bayerische Forschungstiftung (Bawarską Fundację Badawczą – „BFS”) na badania i rozwój („B&R”). Decyzja Komisji dotycząca wszczęcia wspomnianego postępowania została opublikowana w dniu 22 lutego 2005 r. ⁽²⁾ w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawiania uwag w sprawie przypuszczalnej pomocy państwa. Nie wpłynęły żadne uwagi stron trzecich ⁽³⁾. Niemcy przekazały swoją odpowiedź dotyczącą wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego w pismach z dnia 16 oraz 24 września 2004 r., zarejestrowanych odpowiednio tego samego dnia.
- (3) W dniu 6 września 2005 r. Komisja zwróciła się z wnioskiem o dalsze informacje, których Niemcy udzieliły w piśmie z dnia 5 października 2005 r. (zarejestrowanym w dniu 6 października 2005 r.). W piśmie z dnia 6 lutego

⁽¹⁾ Dz.U. C 46 z 22.2.2005, str. 12.⁽²⁾ Patrz przypis 1.⁽³⁾ Podczas trwania postępowania wyjaśniającego bądź już po jego zakończeniu otrzymano kilka odpowiedzi, których jednak nie można uznać za oficjalne uwagi (były to głównie pozbawione komentarza artykuły prasowe nienawiązujące tematyką do prowadzonego postępowania oraz jedna, również nieopatrzona bliższymi wyjaśnieniami złożona Komisji oferta dotycząca usług doradczych odnośnie do prowadzonego postępowania).

2006 r. (zarejestrowanym w dniu 7 lutego 2006 r.) przekazane zostały dodatkowe informacje.

II. OPIS

1. BENEFICJENT

- (4) Schneider AG było znaczącym niemieckim przedsiębiorstwem z siedzibą w Türkheim, w Bawarii, produkującym telewizory kolorowe. Obok działalności produkcyjnej przedsiębiorstwo to w latach 90-tych zaangażowało się także w prace nad ambitnym projektem opracowania technologii monitorów laserowych, która gwarantowałaby lepszą ostrość i większą jasność obrazu, brak ograniczeń wielkości monitora oraz elastyczność w zakresie powierzchni wyświetlania. W latach 2000 – 2002 wymienione dziedziny działalności zostały przeniesione do dwóch nowo utworzonych spółek zależnych przedsiębiorstwa Schneider AG, tj. Schneider Electronics AG („SE”), która przejęła produkcję telewizorów, oraz Schneider Laser Technologies AG („SLT”).
- (5) LfA, którego zadaniem jest wspieranie rozwoju gospodarki regionalnej, miał od 1998 r. udziały w Schneider AG. W latach 1999 i 2000 LfA, będąc w posiadaniu 35,6 % udziałów, był największym udziałowcem. Prywatny bank inwestycyjny Lehman Brothers dysponował 26,6 % udziałów, Gebrüder Schneider GmbH & Co. KG 14,6 %, inni inwestorzy prywatni zaś 23,2 %.
- (6) W tamtym okresie na rynku wysoko oceniane były szanse Schneider AG na odniesienie sukcesu w związku z wiodącą rolą tej firmy w opracowywaniu technologii monitorów laserowych. W latach 1998 – 2000 kurs akcji firmy Schneider wzrósł niemal dziesięciokrotnie, zaś na przełomie roku 1999/2000 prawie dwuipółkrotnie. Również Lehman Brothers, drugi co do wielkości inwestor, podzielił opinię co do pozytywnych rokowań dla wspomnianego przedsiębiorstwa, jak wynika z opracowania z kwietnia 2000 r., w którym przewidywano zyskowność sektora elektroniki użytkowej od końca 2000 r., a sektora technologii monitorów laserowych od ostatniego kwartału 2001 r. W okresie od połowy 1999 r. do połowy 2000 r. Lehman Brothers kupił od LfA [...] (*) akcji.

(*) Tajemnica handlowa

- (7) Jednak osiągnięte przez przedsiębiorstwo wyniki różniły się od oczekiwań. SE produkowała telewizory niskiej jakości i nie była w stanie konkurować z tanimi produktami sprowadzanymi przede wszystkim z Azji. Ponieważ produkcja telewizorów nie przyniosła zysków, Schneider AG nie miał środków potrzebnych SLT na kontynuację przebiegających wolniej niż pierwotnie zakładano prac nad technologią laserową. Pierwszy prototyp gotowy był dopiero w maju 2000 r., znacznie później niż planowano, i miał jedynie przemysłowe zastosowanie. Do 2002 r. przedsiębiorstwu nie udało się opracować produktu przeznaczonego do użytku prywatnego, co zasadniczo stanowiło cel gospodarczy SLT.
- (8) W marcu 2002 r. wszczęto trzy oddzielne postępowania upadłościowe dla Schneider AG oraz jej dwóch spółek zależnych. Syndyk masy upadłościowej sprzedał aktywa Schneider AG i SE chińskiemu przedsiębiorstwu elektronicznemu TCL, zaś majątek SLT spółce Jenoptik Laser, Optik, Systeme GmbH (zwanej dalej „LOS”). TCL i LOS złożyły odpowiednio najwyższe oferty.

2. ŚRODKI FINANSOWE

- (9) W swojej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości co do zgodności wymienionych poniżej środków pomocy.

2.1 TRZY POŻYCZKI LfA

- (10) Wspomniane trzy pożyczki udzielone przez LfA były częścią pakietu uzgodnionego pomiędzy LfA, Lehman Brothers, spółką wnoszącą skargę oraz konsorcjum banków. Niemcy poinformowały, że w 1998 r. omawiane przedsiębiorstwo przynosiło straty w związku z nieudanymi próbami zwiększenia sprzedaży odbiorników telewizyjnych poprzez branżowy kanał detaliczny. Dlatego kierownictwo podjęło decyzję o restrukturyzacji przedsiębiorstwa i rozszerzeniu działalności typu OEM (ang. original equipment manufacturer — producent sprzętu finalnego). Przedsiębiorstwo musiało uzyskać wypłacalność, aby zdobyć środki na restrukturyzację, prefinansowanie produkcji w ramach dużych zleceń oraz pokrycie strat.
- (11) Pierwsza pożyczka („pożyczka 1”) w wysokości 2,1 mln EUR udzielona została przez LfA we wrześniu 1999 r. przy stopie procentowej [...] %. Drugą pożyczkę („pożyczka 2”) w wysokości 5,1 mln EUR LfA przyznało również we wrześniu 1999 r. przy stopie procentowej [...] %. Trzecia pożyczka („pożyczka 3”) w wysokości 5,6 mln EUR została udzielona w lutym 2000 r. przy stopie procentowej wynoszącej [...] %. Dwie pierwsze pożyczki zostały przyznane na okres roku, natomiast termin zapadalności pożyczki 3 wynosił niemal dwa lata i upływał w dniu 31 grudnia 2001 r.
- (12) We wrześniu 2000 r. okres zapadalności dwóch pierwszych pożyczek został przedłużony do dnia 30 września 2002 r., tj. o kolejne dwa lata, a stopy procentowe podniesione: w przypadku pożyczki 1 do poziomu [...] %, a w przypadku pożyczki 2 do poziomu [...] %. W grudniu 2000 r. przedłużono okres zapadalności również pożyczki

3 do dnia 30 września 2002 r., a stopę procentową zwiększono do poziomu [...] %.

- (13) Zabezpieczeniem pożyczki 1 były przede wszystkim długi gruntowe, cesje całkowite należności oraz przeniesienie własności produktów. Jednak gwarancje te miały charakter podporządkowany w stosunku do należności wspomnianej powyżej konsorcjum banków, których pożyczki zostały udzielone wcześniej. Pożyczki 2 i 3 nie zostały zabezpieczone żadnymi gwarancjami. Niemcy wyjaśniły, że zamiast gwarancji uzgodniono wyższą stopę procentową. Rzeczywista wartość gwarancji dla LfA, będącego udziałowcem Schneider AG, była niezmiernie niska, jako że zgodnie z prawem niemieckim (§ 30 Ustawy o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością) przedmiotową pożyczkę od udziałowca najprawdopodobniej uznano by za wniesienie dodatkowego kapitału.
- (14) Partnerzy prywatni wnieśli w ramach uzgodnionego pakietu następujące rodzaje wkładu:
- (a) Lehman Brothers najpierw pod koniec 1999 r. wniósł do przedsiębiorstwa 25 mln EUR poprzez kupno znajdujących się do tamtej pory w posiadaniu przedsiębiorstwa Daimler Chrysler akcji SLT, a oprócz tego firma ta była głównym inwestorem przy kolejnym zwiększeniu kapitału w lutym 2000 r. o dodatkowe 46 mln EUR przeznaczone na sfinansowanie dalszego rozwoju działalności związanej z technologią laserową.
- (b) Konsorcjum banków prywatnych w 1998 r. przyznało Schneider AG linię kredytową w wysokości 31 mln EUR, dla której uzgodniono stopę procentową na poziomie [...] %. W 1999 r. jednoznacznie uzgodniono, że wspomniana linia kredytowa zostanie utrzymana jako część pakietu. Ponadto konsorcjum banków zgodziło się na krótkoterminowe przekraczanie wspomnianej linii kredytowej do wysokości [...] EUR. W tym samym miesiącu bank stojący na czele wspomnianego konsorcjum zwiększył swoje oprocentowanie do poziomu [...] %. Niemcy wyjaśniły, że nie posiadały informacji na temat wprowadzenia przez inne banki należące do konsorcjum zmian pierwotnie ustalonej stopy procentowej na poziomie [...] %.
- (c) Spółka wnosząca skargę udostępniła pożyczkę od udziałowca w wysokości 7,7 mln EUR na tych samych warunkach co konsorcjum banków.

2.2 DOTACJE NA BADANIA I ROZWÓJ (B&R)

- (15) W 1994 r. i 1997 r. Bayerische Forschungsstiftung (BFS) przyznała Schneider AG dwie dotacje o łącznej wartości 9 050 121,88 EUR ⁽⁴⁾.

Projekt 1 („Technologia monitorów laserowych”)

- (16) Pierwsza dotacja w wysokości 6 498 468,68 EUR ⁽⁵⁾ przyznana została w dniu 16 grudnia 1994 r. i przeznaczona była na sfinansowanie projektu „Technologia monitorów laserowych” („projekt 1”). Pomoc tę wypłacano

⁽⁴⁾ Wliczając w to środki na wsparcie projektu „Niebieski laser” przeprowadzonego przez Uniwersytet w Würzburgu.

⁽⁵⁾ Wliczając w to środki na wsparcie projektu „Niebieski laser” przeprowadzonego przez Uniwersytet w Würzburgu.

w kilku transzach w okresie realizacji projektu, tj. pomiędzy styczniem 1995 r. i czerwcem 1997 r. Koszty kwalifikowane opiewały na kwotę 12 484 972,74 EUR, natomiast intensywność pomocy wynosiła 48,9 %.

- (17) Zamysłem projektu 1 było stworzenie warunków dla nowych metod pracy przy wyświetlaniu dużych kolorowych obrazów o wysokiej rozdzielczości do różnych zastosowań, a także podstaw naukowo-technologicznych dla poszczególnych komponentów przyszłego systemu.
- (18) Przy udzielaniu pomocy pod uwagę wzięto następujące koszty projektu (*):

Koszty projektu	Koszty (w EUR)
Koszty osobowe (w tym wydatki na podróże)	4 304 566,36
Pozostałe koszty operacyjne (materiały i niezbędne środki)	4 399 666,63
Narzędzia i sprzęt	667 235,91
Badania zlecone osobom trzecim	2 296 459,41
Dodatkowe koszty pośrednie	817 044,43
Ogółem	12 484 972,74

- (19) Niemcy potwierdziły, że koszty te powstały w bezpośrednim związku z odnośnym projektem badań.
- (20) Zgodnie z uzgodnieniami dotyczącymi dotacji wyniki projektu zostały przedstawione szerokiemu gronu publicznemu oraz ogólnie udostępnione.
- (21) BFS sfinansowała ponadto w 100 % projekt badawczy dotyczący „niebieskiego lasera” prowadzony przez Uniwersytet w Würzburgu. Koszty tego projektu opiewały na kwotę 0,26 mln EUR. Projekt 1 oraz projekt „Niebieski laser” zostały powiązane na prośbę BFS, tak aby mogła mieć miejsce wymiana naukowego know-how.

Projekt 2 („Technologia monitorów laserowych – integracja systemu i prototypy”)

- (22) Kolejna dotacja w wysokości 2 551 653,20 EUR została przyznana w dniu 23 lipca 1997 r. Dotacja ta przeznaczona była na sfinansowanie projektu „Technologia monitorów laserowych – integracja systemu i prototypy” (zwanego dalej „projektem 2”), który miał być projektem następczym w stosunku do projektu 1. Pomoc tę wypłacano w kilku transzach w okresie realizacji projektu, tj. pomiędzy kwietniem 1997 r. i wrześniem 1999 r. Koszty kwalifikowane oszacowano na kwotę 5 103 293,22 EUR, co oznaczało intensywność pomocy na poziomie 50 %.
- (23) W ramach projektu 2 prowadzone miały być prace nad rezultatami projektu 1, ponadto miały zostać podjęte próby zintegrowania poszczególnych elementów w jeden system.

(*) W tabeli podano jedynie koszty badań przeprowadzonych przez firmę Schneider AG, natomiast nie uwzględniono dotacji w wysokości 0,26 mln EUR na projekt „Niebieski laser” prowadzony przez Uniwersytet w Würzburgu i na życzenie BFS powiązany z projektem Schneider.

Prace objęły również badania nad tworzeniem obrazu za pomocą pikosekundowych laserów impulsowych, wytrzymałością laserową poszczególnych komponentów, a także miniaturyzacją monochromatycznych systemów laserowych.

- (24) Przy udzielaniu pomocy pod uwagę wzięto następujące koszty projektu:

Koszty projektu	Koszty (w EUR)
Koszty osobowe	2 584 273,68
Pozostałe koszty operacyjne (materiały i niezbędne środki)	1 061 850,98
Badania zlecone osobom trzecim	1 123 308,26
Dodatkowe koszty pośrednie	817 044,43
Ogółem	5 103 293,22

- (25) Niemcy potwierdziły, że koszty te powstały w bezpośrednim związku z odnośnym projektem badań.
- (26) Zgodnie z uzgodnieniami dotyczącymi dotacji wyniki projektu zostały przedstawione szerokiemu gronu publicznemu oraz ogólnie udostępnione. Prawa użytkownika przyznawane były na wniosek na warunkach rynkowych.

III. POWODY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (27) W odniesieniu do wspomnianych trzech pożyczek Komisja początkowo była zdania, że pożyczki te najprawdopodobniej zgodne są z zasadą inwestora kierującego się regułami rynkowymi. Jednak Komisja nie mogła wydać ostatecznej opinii z braku dokładniejszych informacji. Ponadto miała ona też wątpliwości co do zgodności obu projektów dotyczących technologii laserowej ze wspólnotowymi zasadami przyznawania pomocy państwa.

IV. UWAGI STRON TRZECICH

- (28) Nie wpłynęły żadne uwagi od osób trzecich.

V. UWAGI NIEMIEC

- (29) Ustosunkowując się do kwestii wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy stwierdziły, iż przedmiotowe pożyczki nie stanowiły pomocy państwa, ponieważ są one zgodne z zasadą inwestora kierującego się regułami rynkowymi.

- (30) Odnosząc się do dotacji na badania i rozwój Niemcy wyraziły opinię, zgodnie z którą oba projekty należy traktować jako badania przemysłowe, w związku z czym dotacje do wysokości 50 % kosztów kwalifikowanych są

zgodne z przepisami dotyczącymi pomocy na badania i rozwój, które obowiązywały w momencie przyznawania poszczególnych środków pomocy. Jeśli chodzi o projekt 2 Niemcy wyjaśniły, że nazwa projektu, tj. „Integracja systemu i prototypy” jest myląca, ponieważ celem projektu było przeprowadzenie dokładniejszych prac nad poszczególnymi komponentami projektu.

VI. OCENA POMOCY

1. POŻYCZKI LFA

1.1. POMOC PAŃSTWA

- (31) Zgodnie z art. 87 Traktatu WE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Aby stwierdzić, czy pożyczki od udziałowców przyznawane przez instytucje publiczne stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 Traktatu WE, należy zbadać, czy inwestor kierujący się regułami rynkowymi udzieliłby w podobnej sytuacji pożyczek na porównywalnych warunkach.
- (32) Zdaniem Komisji wiele przemawia za tym, że omawiane trzy pożyczki nie stanowią pomocy państwa, ponieważ były one zgodne z zasadą inwestora kierującego się regułami rynkowymi. Po pierwsze, zgodnie z informacjami znajdującymi się w posiadaniu Komisji w sytuacji, jaka miała miejsce w latach 1999 i 2000, z punktu widzenia rynku nie było nierozsądne przyznanie Schneider AG pożyczek o stopach procentowych w przedziale pomiędzy [...]%, [...] % i [...] % (referencyjna stopa procentowa Komisji: 4,76 %), które następnie podniesiono do poziomu [...]%, [...] % i [...] % (referencyjna stopa procentowa Komisji: 5,7 %). Fakt, że rynek wierzył w osiągnięcie przez Schneider AG zysków w przyszłości, potwierdzał m.in. niemal dziesięciokrotny wzrost kursu akcji przedsiębiorstwa Schneider w latach 1998-2000, zaś strategiczny bank inwestycyjny Lehman Brothers, opierając się na bardzo optymistycznych wynikach analiz, nabył w tamtym okresie kolejne [...] akcji Schneider AG. W lipcu 2000 r. około 50 % kapitału spółki znajdowało się w rękach około 40 inwestorów strategicznych. Po drugie, działania LFA były znacznie ostrożniejsze niż postępowanie Lehman Brothers – prywatnego udziałowca. Lehman Brothers podniósł kapitał spółki Schneider AG o 25 mln EUR w grudniu 1999 r., jak również był wiodącym inwestorem w lutym 2000 r. przy podniesieniu kapitału o kolejne 46 mln EUR. LFA oprócz udziału w wysokości około 8,74 mln EUR we wspomnianym podniesieniu kapitału w lutym (co zostało uznane za zgodne z zasadą inwestora kierującego się zasadami rynkowymi już w decyzji o wszczęciu wspomnianego postępowania) udostępnił kolejne 12,8 mln EUR wyłącznie w postaci podlegających spłacie oprocentowanych pożyczek. Po trzecie, stopy procentowe LFA były wyższe od tych zaoferowanych przez konsorcjum banków, i to zarówno w przypadku pierwszego przyznania pożyczek (wrzesień 1999 r. i luty 2000 r.), jak i później-sego ich przedłużenia (wrzesień i grudzień 2002 r.)

- (33) Niemniej jednak nadal istnieją pewne wątpliwości co do charakteru odnośnych pożyczek. W związku z rolą LFA, polegającą na wspieraniu gospodarki regionalnej, oraz na podstawie dostępnych informacji Komisja nie może wykluczyć, że celem inwestycji było umożliwienie firmie Schneider przetrwania kryzysu i uratowanie miejsc pracy w regionie. Ponadto nie jest jasne, czy wyższe stopy procentowe były wystarczającym środkiem do zastąpienia brakujących gwarancji. W momencie przyznania pożyczek Schneider AG znajdowała się w trudnej sytuacji finansowej, nie można było także wykluczyć, że technologia laserowa nie odniesie sukcesu. Trudno jest ocenić, czy wyższe odsetki wystarczały do pokrycia takiego ryzyka.

1.2. BEZPRZEDMIOTOWA DECYZJA

- (34) Zdaniem Komisji kwestię tego, czy w przypadku pożyczek LFA mamy do czynienia z pomocą państwa, można pozostawić otwartą. Nawet jeśli pożyczki te zostałyby zaklasyfikowane jako niezgodna z prawem pomoc państwa, negatywna decyzja nakazująca windykację dotacji byłaby bezprzedmiotowa, ponieważ nie istnieje już żadne przedsiębiorstwo, które bezpośrednio bądź pośrednio było beneficjentem domniemanej pomocy państwa.
- (35) Beneficjentem pożyczki była z formalnego punktu widzenia firma Schneider AG. SE oraz SLT zostały utworzone dopiero po przyznaniu pożyczek, jednak nie można wykluczyć, że i te przedsiębiorstwa stały się beneficjentami przedmiotowych pożyczek. W marcu 2002 r. wszczęto postępowania upadłościowe przeciwko wymienionym trzem firmom Schneider i wszystkie trzy przedsiębiorstwa zostały zlikwidowane. Zobowiązanie z tytułu pożyczek zostało uwzględnione w masie upadłościowej.
- (36) Aktywa tych trzech przedsiębiorstw zostały sprzedane przez syndyka masy upadłościowej pod nadzorem sądów upadłościowych. Komisja stoi na stanowisku, że za poszczególne składniki aktywów uzyskano ceny rynkowe, a tym samym korzyści wynikające z pomocy państwa nie przeszły na żadnego z nabywców.
- (a) Na aktywa będące w posiadaniu Schneider AG w momencie likwidacji firmy składały się marki handlowe. Syndyk masy upadłościowej z pomocą konsultanta w zakresie M&A (ang. mergers and acquisitions połączenia i przejęcia przedsiębiorstw) prowadził globalne poszukiwania potencjalnych inwestorów, a następnie sprzedał marki handlowe chińskiemu przedsiębiorstwu produkcji sprzętu elektronicznego TCL za cenę 3,48 mln EUR. Jednocześnie zwrócono się do innego doradcy o ustalenie wartości marek handlowych. Otrzymał on kilka ofert o wartości znacznie niższej niż kwota zaoferowana przez TCL. Dlatego Komisja wychodzi z założenia, że marki handlowe zostały sprzedane po cenie rynkowej.
- (b) Aktywa firmy SE, na które składały się linia produkcyjna telewizorów oraz stany magazynowe, zostały sprzedane przez syndyka masy upadłościowej przedsiębiorstwu TCL za łączną cenę 5 745 480 EUR. W świetle informacji przekazanych przez Niemcy syndyk masy upadłościowej prowadził szeroko zakrojone rozmowy z szeregiem potencjalnych inwestorów. Jednak zainteresowanie kupnem linii produkcyjnej

telewizorów, która działała już kilka lat i była dostosowana do potrzeb firmy Schneider AG, było niewielkie; natomiast nikt nie był zainteresowany kupnem stanów magazynowych, tj. odbiorników telewizyjnych, w przypadku których nie można było zaferować ani gwarancji, ani serwisu posprzedażowego. TCL złożyło najwyższą ofertę, którą w związku z tym uznaje się za ofertę po cenie rynkowej.

- (c) W przypadku SLT syndyk masy upadłościowej zwrócił się do konsultanta w zakresie M&A, który wysłał dokumenty sprzedaży do około 150 potencjalnych inwestorów. Przeprowadzono szczegółowe rozmowy z szeregiem potencjalnych nabywców. Jednak w związku z problemami technicznymi w pracach nad technologią monitorów laserowych rzeczywiste zainteresowanie było niewielkie. Żadna ze złożonych ofert nie przewyższała oferty spółki LOS, pomimo prób osobnej sprzedaży poszczególnych patentów – istniejących oraz oczekujących na zarejestrowanie. Aktywa SLT sprzedano w dwóch etapach ⁽⁶⁾ za łączną cenę w wysokości 6 025 000 EUR spółce LOS. Dlatego Komisja jest zdania, że również za aktywa SLT uzyskano cenę rynkową.

2. PROJEKTY BADAWCZO-ROZWOJOWE

2.1. POMOC PAŃSTWA

- (37) Państwowe środki finansowe udostępniane są przez kraj związkowy Bawarię za pośrednictwem BFS. Środki te pochodzą tym samym ze źródeł państwowych i są własnością państwa. Schneider AG odniósł korzyść w związku z omawianym finansowaniem realizowanych przez SLT części projektu 1 oraz projektu 2. Ponieważ elektronika użytkowa stanowi przedmiot wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi, przedmiotowy środek pomocy grozi zakłóceniem konkurencji i wpływa negatywnie na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Tym samym dotacje do projektów 1 i 2 stanowią pomoc państwa.
- (38) Natomiast finansowanie z zasobów państwowych projektu „Niebieski laser” realizowanego przez Uniwersytet w Würzburgu nie stanowi, zdaniem Komisji, pomocy. Projekt ten obejmował badania podstawowe i ukierunkowany był na ogólne poszerzenie wiedzy naukowej i technicznej. Zgodnie z pkt 2.2 zasad ramowych w dziedzinie B&R z 1986 r. ⁽⁷⁾ (obowiązujących w 1994 r. w okresie przyznania dotacji) wspieranie badań podstawowych w normalnym przypadku nie jest klasyfikowane jako pomoc państwa. „Jednak w wyjątkowych przypadkach, w których badania te przeprowadzane są w szczególnych przedsiębiorstwach bądź dla takich przedsiębiorstw, Komisja może nie wykluczyć możliwości, że pomoc wchodzi w zakres obowiązywania art. 92 ust. 1” [obecnie art. 87 ust. 1]. Taka sytuacja nie ma miejsca w omawianym przypadku. Projekt nie był realizowany dla

firmy Schneider. Wniosek o wsparcie został złożony w sposób niezależny przez Uniwersytet w Würzburgu, a dotacje wypłacone bezpośrednio tej uczelni. Z informacji przekazanych Komisji przez Niemcy wynika, że wyniki przeprowadzanych przez Uniwersytet badań nie były istotne dla Schneider AG, jako że przedsiębiorstwo to miało własne koncepcje rozwiązania problemów związanych z niebieskim laserem. Schneider AG prowadziła swoje działania w zakresie badań i rozwoju niezależnie od projektu „Niebieski laser” i nie wykorzystwała wyników projektu uniwersyteckiego przy opracowywaniu własnych rozwiązań technicznych. Wspomniane projekty zostały ze sobą powiązane na życzenie BFS, która liczyła na efekt synergii, co jednak nie miało miejsca.

2.2. ODSZTĘPSTWO ZGODNIE Z ART. 87 UST. 3 TRAKTATU WE

- (39) Dotacje na badania i rozwój należy oceniać w oparciu o wspólnotowe ramy pomocy państwa na badania i rozwój (zwane dalej „wspólnotowymi zasadami ramowymi w dziedzinie B&R”) z 1986 r. ⁽⁸⁾, względnie 1996 r. ⁽⁹⁾, zgodnie z którymi dopuszczalna jest pomoc państwa na badania podstawowe, (podstawowe) badania przemysłowe oraz na działalność rozwojową na etapie przedkonkurencyjnym.

Projekt 1

Poziom B&R – intensywność pomocy

- (40) Projekt 1 może zostać zaklasyfikowany jako podstawowe badania przemysłowe w rozumieniu załącznika 1 do wspólnotowych zasad ramowych w dziedzinie B&R z 1986 r. ⁽¹⁰⁾ Celem działalności badawczej było uzyskanie poprzez prace teoretyczne i eksperymentalne zupełnie nowych informacji na temat wyświetlania dużych kolorowych obrazów o wysokiej rozdzielczości do różnych zastosowań, jak również opracowanie podstaw naukowych i technologicznych dla poszczególnych komponentów przyszłego systemu monitorów laserowych.
- (41) BFS sfinansowała projekt w 48,98 %, tym samym intensywność pomocy nie przekroczyła pułapu wynoszącego 50 % przewidzianego dla podstawowych badań przemysłowych.

Efekt zachęty

- (42) Komisja jest zdania, że pomoc na badania i rozwój miała efekt zachęty, ponieważ projekt nie zostałby zrealizowany bez wsparcia ze strony państwa. Projekt ten obarczony był wysokim stopniem ryzyka technicznego i ekonomicznego, zaś technologia miała wysoce innowacyjny charakter; wymagał on przeprowadzenia badań podstawowych oraz znacznych nakładów. Potwierdziły to badania zewnętrzne przeprowadzone na zlecenie BFS przed podjęciem decyzji

⁽⁶⁾ Pierwszy etap polegał na utworzeniu wspólnego przedsiębiorstwa, do którego zostały przeniesione aktywa SLT. LOS miał 60 % udziałów we wspólnym przedsiębiorstwie, natomiast 40 % włączono do masy upadłościowej. Celem tego etapu pośredniego, którego czas trwania założono na jeden rok, było umożliwienie znalezienia inwestora strategicznego, który przejąłby 40 % pochodzące z masy upadłościowej. Jednak nie udało się znaleźć takiego inwestora i LOS mógł kupić 100 % udziałów.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 83 z 11.4.1986, str. 2.

⁽⁸⁾ Patrz przypis 8.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 45 z 17.02.1996, str. 5.

⁽¹⁰⁾ Zgodnie z załącznikiem 1 do wspólnotowych zasad ramowych w dziedzinie B&R z 1986 r. „podstawowe badania przemysłowe definiuje się jako samodzielną, teoretyczną lub eksperymentalną pracę, której celem jest uzyskanie nowej lub lepszej wiedzy na temat praw rządzących nauką i techniką, w tym o ich zastosowaniu w sektorze przemysłowym bądź w działalności danego przedsiębiorstwa.”

w sprawie dotacji. Poproszeni o opinię eksperci byli zdania, iż przedmiotowy projekt może zostać zrealizowany jedynie przy znaczącym wsparciu finansowym, z uwagi na jego wysoką złożoność oraz ambitnie wytyczone cele. Za największe ryzyko uznano kwestię dokładnego oddania obrazu. Eksperci potwierdzili ponadto, że z tą zupełnie nową technologią wiązał się szereg pojedynczych problemów, które mogły być rozwiązane jedynie w ramach intensywnie realizowanego, skoncentrowanego i odpowiednio finansowanego projektu badawczo-rozwojowego.

Projekt 2

Poziom B&R – intensywność pomocy

- (43) W odniesieniu do projektu 2 Niemcy przekonywały, że również ten projekt należy postrzegać jako badania podstawowe⁽¹¹⁾. Zdaniem Niemiec prace w ramach tego projektu pomimo mylącej drugiej części jego nazwy („Integracja systemu i prototypy”) odpowiadały swoim charakterem podanej powyżej definicji. Niemcy wyjaśniły, że projekt miał na celu realizację dalszych prac nad poszczególnymi elementami omawianej technologii. Dlatego z punktu widzenia BFS projekt ten należało zaklasyfikować w całości jako badania przemysłowe. Ponadto pierwszy prototyp powstał kilka miesięcy po zakończeniu projektu 2, przy czym prototyp ten przeznaczony był do zastosowania przemysłowego, a nie komercyjnego, jak planowano pierwotnie. Właściwe badania przedkoncepcyjne podjęto dopiero po zakończeniu projektu 2, przy czym już bez dalszych publicznych środków finansowych.
- (44) Komisja jest raczej przekonana, że projekt ten przynajmniej częściowo należałoby uznać za działalność rozwojową na etapie przedkoncepcyjnym⁽¹²⁾. Wsparcie byłoby ograniczone do 25 % lub zgodnie z pkt 5.5 i pkt 5.9 wspólnotowych zasad ramowych w dziedzinie B&R z 1996 r. musiałyby stanowić ważoną średnią dopuszczalnej intensywności pomocy. Komisja sądzi, że integracja poszczególnych komponentów w jeden system wchodzi w zakres definicji działań rozwojowych na etapie przedkoncepcyjnym. Ponadto pierwszy prototyp został ukończony zaledwie kilka miesięcy po zakończeniu projektu 2, co świadczy o tym, że projekt ten ukierunkowany był na stworzenie pierwszego prototypu.
- (45) Niemniej dogłębniejsza analiza tej kwestii byłaby bezprzedmiotowa, jako że ewentualne niezgodne z prawem

dotacje nie mogłyby już prowadzić do zakłóceń na rynku. Dotacje na badania i rozwój otrzymała firma Schneider AG. SE i SLT zostały utworzone dopiero później. Wydaje się bardzo mało prawdopodobne, aby producent telewizorów SE odniósł korzyść z dotacji na badania i rozwój przeznaczonej na badania w zakresie technologii laserowej, która została w całości wykorzystana w uzgodniony sposób. SLT mogłaby dzięki dotacji odnieść korzyść. Jednak w międzyczasie przedsiębiorstwa zlikwidowano, dotacje na badania i rozwój włączono do masy upadłościowej⁽¹³⁾, a składniki aktywów sprzedano po cenach rynkowych (patrz motywy 36).

Effekt zachęty

- (46) Komisja stoi na stanowisku, że poziom ryzyka technologicznego i ekonomicznego w przypadku projektu 2 był jeszcze bardzo wysoki i SLT nie byłaby w stanie zrealizować tego projektu bez wsparcia BFS. Podobnie jak projekt 1, także projekt 2 miał wybitnie innowacyjny charakter i wymagał znacznych nakładów.

VII. WNIOSEK

- (47) Komisja dochodzi do wniosku, że dotacja na badania i rozwój w wysokości 6 498 468,68 EUR dla projektu 1 oraz 50 % dotacji na badania i rozwój dla projektu 2, tj. kwota 1 275 826,60 EUR były zgodne ze wspólnotowymi zasadami przyznawania pomocy państwa.
- (48) W odniesieniu do trzech pożyczek o łącznej wysokości 12,8 mln EUR oraz 50 % pomocy na badania i rozwój dla projektu 2 Komisja jest zdania, iż dostępne informacje nie są wystarczające do wydania ostatecznej oceny. Jednak zasadnicza kwestia tego, czy w przypadku przedmiotowych pożyczek mamy do czynienia z pomocą państwa oraz w jakim stopniu projekt 2 wykorzystano do badań przemysłowych, może pozostać otwarta. Nie można byłoby zażądać zwrotu ewentualnie niezgodnej z prawem pomocy państwa, ponieważ po likwidacji wszystkich przedsiębiorstw będących faktycznymi i domniemanymi jej beneficjentami oraz po sprzedaży wszystkich aktywów po cenach rynkowych pomoc ta nie prowadziłaby już do zakłóceń na rynku.

Dlatego Komisja dochodzi do wniosku, że wszczęte zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu WE formalnie postępowanie wyjaśniające dotyczące trzech wspomnianych pożyczek oraz części projektu 2 stało się bezprzedmiotowe,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc w wysokości 6 498 468,68 EUR na rzecz Schneider AG, z siedzibą w Türkheim, na rzecz projektu badawczego „Technologia monitorów laserowych” oraz pomoc w wysokości

⁽¹³⁾ Gdy okazało się, że aktywa SLT zostaną sprzedane poza Bawarią, przestał być spełniony jeden z formalnych warunków pomocy.

⁽¹¹⁾ Zgodnie z załącznikiem 1 do wspólnotowych zasad ramowych w dziedzinie B&R z 1996 r. *badania przemysłowe* definiuje się jako planowe bądź krytyczne badanie ukierunkowane na zdobycie nowych informacji w celu umożliwienia wykorzystania tej wiedzy do opracowywania nowych produktów, procedur bądź usług, lub do prowadzania znaczących udoskonaleń w istniejących produktach, procedurach bądź usługach.

⁽¹²⁾ Zgodnie z załącznikiem 1 do wspólnotowych zasad ramowych w dziedzinie B&R z 1996 r. *działalność rozwojowa na etapie przedkoncepcyjnym* oznacza wykorzystanie wyników badań przemysłowych w planach, schematach i projektach nowych, zmodyfikowanych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług, bez względu na to, czy są przeznaczone na sprzedaż czy do użytkowania, w tym stworzenie pierwszego prototypu, nienadającego się do użytku handlowego. Może ona ponadto obejmować opracowanie i projektowanie alternatywnych produktów, procesów lub usług oraz wstępną demonstrację lub projekty pilotażowe, pod warunkiem, że te projekty nie będą przekształcone ani wykorzystane do zastosowań przemysłowych ani handlowych.

1 275 826,60 EUR na rzecz projektu badawczo-rozwojowego „Technologia monitorów laserowych – integracja systemu i prototypy” są zgodne ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 2

Formalne postępowanie wyjaśniające zostaje umorzone w zakresie, w jakim odnosi się do pożyczek Bayrische Landesanstalt für Aufbaufinanzierung na łączną kwotę 12,8 mln EUR oraz dotacji w wysokości 1 275 826,60 EUR na projekt badawczy „Technologia monitorów laserowych – integracja systemu i prototypy”.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec.

Bruksela, dnia 16 maja 2006 r.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji